

ТЕМА 4

Лексичні засоби професійного мовлення

Мета: з'ясувати особливості вживання лексики в документах; поглибити знання про правопис та вживання книжних та урочистих слів у документах; вживання та правопис іншомовних слів у ділових паперах; ознайомитися з особливостями функціонування термінів, професіоналізмів у документах.

1. Вживання книжних та урочистих слів у документах.
2. Терміни та їх місце у професійному мовленні. Термінологія обраного фаху.
3. Професійна лексика і професіоналізми в ділових паперах.
4. Особливості вживання слів іншомовного походження.
5. Правопис слів іншомовного походження (зміни у правописі іншомовних слів за новим правописом 2019 року).
6. Характеристика.

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 1-7, 10, 15-20.

✍ Виконати практичні завдання

1. Підкреслити необхідну літеру в словах іншомовного походження:

Ч(і/и)лі, д(і/и)лема, дещ(і/и)бел, Дж(і/и)буті, Кр(і/и)т, С(і/и)ц(і/и)лія, С(і/и)нгапур, к(і/и)з(і/и)л, фо(й/є/е), Д(і/и)зель, пр(і/и)ор(і/и)тет, Тр(і/и)єст, д(і/и)зель, Браз(і/и)л(і/и)я, С(і/и)мферополь, Ш(і/и)ллер, свяще(н/нн)ик, депоз(і/и)т, Воллстр(і/и)т, моза(і/ї)ка, фа(е/є)тон, ві(л/лл)а, інт(і/и)лігент, Ку(і/ї)ндж(і/и), ц(і/а)анід, пі(е/є)тет, силу(е/є)т, Канзас-С(і/и)ті, піаніс(і/и)мо, к(і/и)пар(і/и)с, м(і/и)ля, его(і/ї)ст, Гемпш(і/и)р, Бр(і/и)єнн, ф(ау/ав)на.

2. Підібрати до запропонованих слів, де можливо, українські відповідники (фіаско – поразка).

	адаптація		валідний	
	куліси		апробація	
	респект		креативний	
	синхронність		дебати	
	емпатія		релевантний	
	латентний		диспут	
	автентичний		симптом	
	квантитативний		комфорт	
	ідентичний		фіаско	
	амбівалентний		травестія	
	інтеграція		компенсація	
	інтровертний		меланхолійний	
	біхевіоризм		альтруїзм	
	компетентний		ординарний	
	комфорт		хобі	

3. Поєднати між собою іншомовні запозичення та їхні українські відповідники (наприклад: тьютор¹ – наставник¹).

	скіл	ненависник	дедлайн	благодійний внесок
	ЛОЛ	наставник	лайфхак	кінцевий (крайній) термін
	хейтер	навичка	донат	хитрість (корисна порада)
	тьютор	знімок екрану	фідбек	книгообмін
	скріншот	голосно сміятися	буккросинг	відгук (зворотний зв'язок)

4. Скласти з кожним терміном речення. Користуючись термінологічним словником, ознайомтесь зі значення термінів.

Ідентифікація, індивідуальність, інтроверсія, інтуїція, компетентність.

Домашнє завдання: 1. Виписати зі словника 10 фахових термінів. Пояснити (усно) значення та правопис. 2. Опрацювати статтю: Селегей П. Питоме і чуже в термінології: гармонія чи конфлікт? URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/555/a5-9.pdf?sequence=1>

? Питання для самоперевірки

1. Книжна лексика – це ...
2. Терміни – це... Окресліть основні ознаки терміна.
3. Які термінологічні словники Ви знаєте?
4. Чим відрізняються професіоналізми від професійної лексики?
5. Який відсоток запозиченої лексики в сучасній українській мові?
6. Назвіть правила використання іншомовної лексики в документах.
7. Назвіть правила правопису літер *i/u* в словах іншомовного походження.
8. Вкажіть, у яких випадках відбувається подвоєння в іншомовних словах загальних назвах. Наведіть приклади.